

—
Верховний
Суд

ОГЛЯД РІШЕНЬ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ

За період з 24.06.2019 по 27.06.2019

2019/23

Дата прийняття:	25/06/2019
Дата набуття статусу остаточного:	25/06/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF ZATYNAYKO v. RUSSIA <i>(Applications nos. 1935/07 and 41798/07)</i>
Зміст:	<p>5 грудня 2001 року Волгоградський обласний суд визнав заявників винними у вчиненні декількох умисних вбивств.</p> <p>23 липня 2002 року Верховний суд Росії скасував попередній вирок суду і направив справу на новий розгляд.</p> <p>У вересні 2002 року кримінальна справа була направлена до Волгоградського обласного суду для розгляду у складі одного судді та двох народних засідателів.</p> <p>13 вересня 2002 року обласний суд продовжив раніше обраний запобіжний захід заявникам у вигляді тримання під вартою.</p> <p>Відповідно до інформації, наданої другим заявником, 23 вересня 2002 року він подав дві апеляційні скарги на рішення суду про продовження строку перебування під вартою: одна скарга була зареєстрована у Верховному суді Росії; друга – направлена до Волгоградського обласного суду.</p> <p>5 грудня 2002 року склад суду, що розглядав справу на той момент, було змінено; кримінальне провадження передано на розгляд іншому судді першої інстанції із залученням двох нових народних засідателів – громадянина Д. та громадянки М.</p> <p>17 січня 2003 року обласний суд визнав заявників винними у вчиненні декількох епізодів умисного вбивства і призначив їм покарання у виді довічного позбавлення волі.</p> <p>У невстановлену дату другий заявник подав апеляцію на вирок від 17 січня 2003 року.</p> <p>8 липня 2003 року Верховний суд Росії залишив вирок щодо засудження заявників без змін. Відповідно до інформації, наданої другим заявником, цього ж дня він дізнався, що його апеляційної скарги від 23 вересня 2002 року не було в матеріалах справи і що вона не була розглянута.</p> <p>21 грудня 2005 року Президія Верховного суду скасувала рішення від 8 липня 2003 року в порядку нагляду та направила справу на новий розгляд до суду апеляційної інстанції.</p> <p>У листі, датованому квітнем 2007 року, заступник Голови Волгоградського обласного суду повідомив суддю В. Верховного суду, що громадянин Д. брав участь у судових засіданнях як народний засідатель 6, 13 та 21 лютого, 18 березня та 11 вересня 2002 року,</p>

	<p>а громадянка М. брала участь як народний засідатель у трьох судових засіданнях – 8 жовтня, 21 листопада та 30 грудня 2002 року.</p> <p>22 травня 2007 року Верховний суд підтримав рішення про засудження заявників. Суд, зокрема, вказав, що участь народних засідателів більше одного разу на рік у розгляді кримінальної справи не може «підірвати» законність вироку у справі заявників. 28 серпня 2007 року другий заявник звернувся з клопотанням про поновлення йому строку на апеляційне оскарження рішення суду від 13 вересня 2002 року з причини втрати судом раніше поданої його скарги.</p> <p>21 вересня 2007 року суд першої інстанції відхилив клопотання другого заявника, посилаючись на те, що встановити, чи перша його скарга була подана в межах строку апеляційного оскарження, немає можливості. 7 травня 2008 року Верховний суд підтримав таку позицію суду, додавши, що його скарга на незаконне тримання під вартою після 13 вересня 2002 року є необґрунтованою.</p> <p>Другий заявник скаржився на перешкоди у листуванні з судом, що становило порушення його права на індивідуальне звернення та на перевірку його листів і пакунків, що надходили до нього в колонію.</p> <p>15 травня 2006 року та 27 грудня 2007 року під час перевірки другий заявник вступив у сутичку з тюремними охоронцями.</p> <p>15 травня 2006 року заступник керівника виправної колонії вирішив припинити розслідування стверджуваного другим заявником факту жорстокого з ним поводження на тій підставі, що застосовані заходи до заявника були законними. Подібна ситуація щодо другого заявника повторювалася неодноразово.</p> <p>16 листопада 2010 року другий заявник намагався ініціювати порушення кримінального провадження за фактом жорстокого з ним поводження, що мали місце 15 травня 2006 року та 27 грудня 2007 року.</p> <p>17 листопада 2010 року слідчий обласного слідчого комітету відмовив у відкритті кримінального провадження за фактом жорстокого поводження щодо другого заявника.</p> <p>За інформацією, наданою другим заявником, 10 серпня 2009 року та у вересні 2009 року працівники колонії катували його розрядами електрошока. Другий заявник також стверджував, що 12 травня 2010 року його викликав керівник колонії, а після відмови відкликати подану заяву до ЄСПЛ декілька охоронців його побили.</p>
<p>Констатоване порушення (стаття):</p>	<p>Порушення матеріального та процесуального аспектів статті 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (заборона катування) у зв'язку із жорстоким поводженням з другим заявником 15 травня 2006 року та 27 грудня 2007 року.</p> <p>Відсутність порушення статті 3 Конвенції щодо ймовірного жорстокого</p>

	<p>поводження з другим заявником, яке мало місце у 2009 та 2010 роках.</p> <p>Порушення пункту 1 статті 5 Конвенції (право на свободу та особисту недоторканність) щодо ув'язнення першого заявника з грудня 2005 до травня 2007 року.</p> <p>Порушення статті 6 Конвенції (право на справедливий суд) щодо обох заявників у зв'язку з розглядом справи складом суду, який не відповідає вимогам закону.</p>
Дата прийняття:	25/06/2019
Дата набуття статусу остаточного:	25/09/2019 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.
Назва:	CASE OF BLYUDIK v. RUSSIA <i>(Application no. 46401/08)</i>
Зміст:	<p>Справа стосувалася скарги заявника про те, що його п'ятнадцятирічна дочка була поміщена до освітньої установи закритого типу для неповнолітніх правопорушників на відстані 2500 км від дому.</p> <p>Заявник мав дві дочки, Кр. та К., 1991 та 1992 року народження відповідно, і вони проживали з батьком після того, як він розлучився з їхньою матір'ю.</p> <p>У 2007 році К. була поміщена до центру тимчасового тримання для неповнолітніх осіб, які вчинили правопорушення, за заявою її матері, яка стверджувала, що донька вкрала у неї коштовні прикраси.</p> <p>В лютому 2008 року районний суд прийняв рішення про поміщення К. до освітньої установи закритого типу для неповнолітніх на два роки та п'ять місяців. Судом було встановлено, що К. припинила відвідувати школу, часто тікала з дому та вела «антисоціальний та аморальний спосіб життя». Її було направлено до установи, розташованої в місті Покров Володимирського регіону на відстані 2500 км від Махачкали, де проживала її сім'я.</p> <p>Після провадження, ініційованого заявником, Президія Верховного суду Республіки Дагестан скасувала рішення про поміщення К. до освітньої установи, визнавши його незаконним і несправедливим. Дочка заявника була звільнена й повернена додому у вересні 2008 року.</p> <p>Заявник стверджував, що поміщення його доньки до виховної установи на далекій відстані від дому перешкоджала їм підтримувати сімейні стосунки.</p>
Констатоване порушення (стаття):	Порушення підпункту «d» пункту 1 статті 5 Конвенції (право на свободу та особисту недоторканність). Порушення пункту 5 статті 5 Конвенції.

	Порушення статті 8 Конвенції (право на повагу до приватного і сімейного життя) щодо права на сімейне життя заявника та його дочки.
Дата прийняття:	25/06/2019
Дата набуття статусу остаточного:	25/06/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF DUMITRU AND OTHERS V. ROMANIA (Application no. 57162/09)
Зміст:	<p>Заявниця працювала як опікун в Управлінні соціальної допомоги та захисту дітей (УСДЗД) з 1999 по 2011 рік. Коли вона вийшла на пенсію, організація була частиною Ради округу Келераші («Рада округу»).</p> <p>9 червня 2008 року заявниця порушила справу проти УСДЗД Келераші, звернувшись за судовим наказом про виплату їй компенсації заробітної плати, яка відповідала її невикористаній щорічній відпустці за попередні три роки, компенсації за виконану додаткову роботу, та оплаті понаднормової праці, яку вона виконувала у вихідні та святкові дні. Заявниця також вимагала відшкодування витрат, пов'язаних з її регулярними медичними обстеженнями та лабораторними тестами, і стверджувала, що протягом останніх трьох років другому заявнику (опікуном якого вона була призначена) не було надано допомоги на проживання, розміщення та харчування, на які він мав право.</p> <p>7 жовтня 2008 року окружний суд Келераші частково задовольнив позов першої заявниці і зобов'язав УСДЗД Келераші виплатити їй фінансову компенсацію, яка відповідала її невитраченій щорічній відпустці за період 2005–2007 років, і оплатити виконану додаткову роботу. Суд також зобов'язав УСДЗД Келераші забезпечити другому заявнику надбавки, передбачені статтею 1 Закону № 326/2003, який регулює права дітей, що перебувають під опікою, на яку він мав право з 8 червня 2005 року і до дати прийняття рішення.</p> <p>Суд постановив, що хоча контракт між заявницею та її роботодавцем був особливим за характером (відповідно до його умов опікуни працювали вдома і були відповідальними за виховання дітей, довірених їм), положення Трудового кодексу все одно застосовуються. Отже, перша заявниця мала право на компенсацію за невикористану річну відпустку, а також за додаткову роботу, яку вона виконувала, або оплату понаднормової роботи, виконаної у вихідні та святкові дні. Враховуючи специфічний характер її контракту, який унеможлиблював розрахунок понаднормової роботи, вона мала право на оплату додаткової роботи, яку виконувала, а не на оплату понаднормових робіт, і не могла отримати обидві виплати. Крім того, дитина (другий</p>

заявник) мала право на допомогу на харчування, яка повинна виплачуватися особі, що годує дитину. Позов про надання житлової допомоги був відхилений, оскільки заявники не проживали в орендованому житлі.

Заявниця оскаржила рішення з питань фактів та права. Вона стверджувала, що тижнем раніше суд першої інстанції визнав вимоги профспілки до роботодавця про оплату понаднормових робіт, виконаних у вихідні та святкові дні. Крім того, суд незаконно відхилив її вимоги щодо допомоги на житло, відшкодування її витрат, пов'язаних із медичними обстеженнями та лабораторними тестами, а також оплати понаднормової роботи, виконаної у будні дні. Остаточним рішенням від 12 травня 2009 року Бухарестський апеляційний суд відхилив апеляційну скаргу з питань фактів і права.

Перша заявниця 14 липня 2009 року повторно поскаржилася до суду першої інстанції. Вона стверджувала, що 7 жовтня 2008 року окружний суд незаконно відхилив її вимоги щодо оплати понаднормових робіт, хоча той самий суд та інші суди країни визнавали такі вимоги.

Заявниця наголошувала, що подала до суду новий позов з урахуванням того, що її роботодавець надав такі виплати державним службовцям, а суди по всій країні визнавали подібні вимоги, заявлені опікунами. Принципи недискримінації та однакового ставлення до працівників того самого підрозділу були порушені УСДЗД Келераші, коли їй відмовили виплатити їй пільги.

24 листопада 2009 року окружний суд частково задовольнив вимоги першої заявниці. Суд постановив, що відповідно до законодавства, яке набуло чинності в квітні 2008 року, вона мала право на доплати стосовно допомоги на третього заявника на харчування в період з травня 2008 року по квітень 2009 року, на відшкодування оплати за отримані медичні послуги, на спеціальні надбавки, передбачені колективним договором за період 2007–2009 років. Проте суд відхилив як *res judicata*: вимоги щодо оплати понаднормової роботи, вимоги стосовно допомоги на житло за періоди 2006–2007 років та 2008–2009 років, вимоги щодо оплати понаднормових робіт і вимоги щодо премії до свята.

8 грудня 2010 року перша заявниця знову ініціювала судовий розгляд. Фінальним рішенням від 6 грудня 2011 року апеляційний суд частково задовольнив позов заявниці, відхиливши її вимогу щодо додаткової оплати за роботу, виконану у вихідні та святкові дні впродовж періоду 2008–2009 років, оскільки вона вже була розглянута у рішенні від 24 листопада 2009 року. Суд також відхилив її вимогу щодо оплати понаднормових робіт за 2010 рік.

Скаржниця ініціювала провадження в судах ще декілька разів.

	<p>Остаточним рішенням від 15 грудня 2011 року апеляційний суд постановив, що другий заявник не мав права на збільшення фінансування розміру харчування за період із січня по березень 2008 року. Правові положення, що дають право першій заявниці на отримання вищезгаданої допомоги, набули чинності лише в квітні 2008 року.</p> <p>Перша заявниця подавала до ЄСПЛ рішення, винесені трьома апеляційними судами Румунії, якими визнавалися різні заяви, подані опікунами та/або профспілками по всій країні щодо виплат фінансової компенсації за невикористану відпустку та оплату понаднормової праці.</p>
Констатоване порушення (стаття):	Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд).
Дата прийняття:	25/06/2019
Дата набуття статусу остаточного:	25/09/2019 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.
Назва:	CASE OF AL HUSIN v. BOSNIA AND HERZEGOVINA (No. 2) <i>(Application no. 10112/16)</i>
Зміст:	<p>У 1983 році заявник прибув до колишньої Республіки Югославії на навчання. Очевидно, що останнього разу заявник перебував в Сирії у 1993 році та, пробувши там місяць, отримав новий паспорт громадянина Сирії. Після повернення до Боснії та Герцеговини, у 1995 році заявник одружився з біженкою з Сирії; від шлюбу народилося троє дітей.</p> <p>У період з 1992 по 1995 рік, під час громадянської війни, заявник був членом організації моджахедів, утвореної у складі місцевих військових сил армії Боснії та Герцеговини в серпні 1993 року.</p> <p>Дейтонськими угодами, укладеними в 1995 році для врегулювання конфліктів у Боснії та Герцеговині, було передбачено положення, відповідно до якого всі іноземні учасники конфлікту (особисті радники, борці за свободу, тренери, волонтери та персонал) із сусідніх та інших держав мали покинути територію Боснії та Герцеговини.</p> <p>Організацію моджахедів було розформовано, а їх членам наказано покинути країну 10 січня 1995 року. Деякі з членів організації таки залишили Боснію та Герцеговину, а інші (як заявник у цій справі) подали документи на отримання громадянства і продовжували проживати в Боснії та Герцеговині. Після подій 11 вересня 2001 року в США офіційне ставлення до іноземних моджахедів змінилось;</p>

	<p>більшість із них позбавили громадянства Боснії та Герцеговини або депортували як осіб, що загрожують національній безпеці.</p> <p>Заявника було позбавлено громадянства Боснії та Герцеговини у 2007 році.</p> <p>Надалі його помістили до міграційного центру затримання в жовтні 2008 року у зв'язку із загрозою національній безпеці.</p> <p>Заявник подав заяву про надання притулку, проте вона була відхилена, а в лютому 2011 року видано наказ про депортацію.</p> <p>Заявник подав першу заяву до Суду в січні 2008 року. В лютому 2012 року Судом було констатовано, що мало б місце порушення статті 3 Конвенції (заборона катування) у разі депортації заявника до Сирії і що його ув'язнення в період між жовтнем 2008 та кінцем січня 2011 року за відсутності наказу про депортацію відбулося на порушення статті 5 Конвенції.</p> <p>Органи влади видали новий наказ про депортацію в березні 2012 року; протягом наступних років тримання заявника під вартою продовжувалось, хоча він неодноразово заперечував, що становить ризик для національної безпеки.</p> <p>Органи влади намагалися знайти безпечну країну для депортації заявника, проте більшість країн Європи та Близького Сходу відмовились прийняти заявника.</p> <p>В лютому 2016 року заявника було звільнено із покладенням на нього обов'язку не виїжджати за межі району свого проживання та звітувати про це поліції.</p>
<p>Констатоване порушення (стаття):</p>	<p>Порушення пункту 1 статті 5 Конвенції (право на свободу та особисту недоторканність) щодо ув'язнення заявника з серпня 2014 по лютий 2016 року.</p> <p>Відсутність порушення пункту 1 статті 5 Конвенції щодо ув'язнення між липнем 2012 і березнем 2013 року; і березнем 2014 та серпнем 2014 року.</p> <p>Відсутність порушення пункту 4 статті 5 Конвенції.</p>
<p>Дата прийняття:</p>	<p>25/06/2019</p>
<p>Дата набуття статусу остаточного:</p>	<p>25/09/2019 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.</p>
<p>Назва:</p>	<p><u>CASE OF AKTAŞ AND ASLANISKENDER v. TURKEY</u> (Applications nos. 18684/07; 21101/07)</p>
<p>Зміст:</p>	<p>Справа стосувалася внесення змін до актів цивільного стану щодо імені та/або прізвища заявників.</p> <p>Обидва заявники зверталися до судів з проханням внести зміни до їх</p>

	<p>особистих даних у частині імені та/або прізвища: у першому випадку у зв'язку з набуттям іншого громадянства та зміни відповідно до нього прізвища; в іншому випадку з релігійних переконань.</p> <p>В обох випадках суди відмовляли у внесенні таких змін, мотивуючи це тим, що відповідно до Закону № 2525 лише турецькі імена можуть бути прийняті як прізвища.</p>
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 8 Конвенції (право на повагу до приватного і сімейного життя).
Дата прийняття:	25/06/2019
Дата набуття статусу остаточного:	25/09/2019 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.
Назва:	CASE OF ULUSOY v. TURKEY (Application nos.54969/09)
Зміст:	<p>У 2001 році, впродовж перших місяців вагітності, заявниця відвідала Регіональний центр здоров'я № 2, поскаржившись на набряк та підвищений кров'яний тиск.</p> <p>Після переїзду до іншого міста заявниця знову була оглянута лікарями 3, 13 та 17 липня 2001 року (на восьмому місяці вагітності) у цивільному госпіталі, при цьому повторно скаржилась на проблеми зі здоров'ям.</p> <p>20 липня 2001 року заявниця знепритомніла та була доставлена до лікарні. Медичний огляд здійснено не було.</p> <p>За твердженнями уряду, заявниця відмовилась від медичного обстеження через те, що не бажала, щоб його проводив лікар-чоловік.</p> <p>За твердженнями заявників, лікарі відмовилися призначити тести та обстеження, порекомендувавши заявниці відвідати приватних лікарів.</p> <p>30 липня 2001 року заявниця звернулася до лікарні; за її медичними показниками лікарі встановили, що вона не може народити самостійно і провели термінову операцію.</p> <p>Після операції за медичними ознаками дитину було поміщено до інкубатора.</p> <p>Наступного дня стан здоров'я дитини погіршився, її було переміщено до університетської лікарні, де психіатри провели обстеження і виявили порушення функцій мозку у зв'язку із кисневим голодуванням. У різні дати заявники безуспішно намагались розпочати дисциплінарні та кримінальні провадження (подавали скарги); адміністративні провадження (відшкодування шкоди) з приводу недбалості лікарів.</p>

	Під час цього провадження медична картка заявниці була втрачена.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 8 Конвенції (право на повагу до приватного і сімейного життя) у процесуальному аспекті. Відсутність порушення статті 8 Конвенції у матеріальному аспекті.
Дата прийняття:	25/06/2019
Дата набуття статусу остаточного:	25/06/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF STOIAN v. ROMANIA (Application no. 289/14)
Зміст:	<p>Заявники – син і мати, є громадянами Румунії.</p> <p>Син страждає на спастичну квадриплегію, яка впливає на функціонування кінцівок, проте не впливає на рівень його розумового розвитку; у зв'язку із цим він використовував електричні інвалідні візки, мопеди та трицикли. Він вимушений був пересуватись за допомогою інвалідного візка після операції на хребті в 2011 році.</p> <p>Органами влади в 2007 році було вирішено, що заявникові варто відвідувати загальні школи. Зрештою, обидві школи, які він відвідував з 2007 по 2013 рік, не були пристосовані до осіб з обмеженими можливостями.</p> <p>Зокрема, в першій школі не було обладнано туалет для осіб з обмеженими можливостями і не встановлено пандуси. Мати часто допомагала синові підніматись на поверхи та виконувати фізіотерапевтичні вправи.</p> <p>Схожі проблеми були і в другій школі, де через непристосованість умов для осіб з обмеженими можливостями мати заявника була вимушена постійно допомагати йому переміщатися.</p> <p>Уряд стверджував, що обидві школи мали адаптовані умови для першого заявника, а органами влади здійснюються заходи з їх адаптації на постійній основі.</p> <p>Першим заявником було отримано певну освітню підтримку в обох школах, а також фізіотерапевтичні процедури тощо.</p> <p>2011 року заявниця звернулася до суду із проханням призначити їм соціального помічника. Суд задовольнив її заяву в липні того ж року.</p> <p>Органами влади було проведено опитування і повторно призначено помічника на короткий період у 2014–2015 роках.</p> <p>Другою заявницею було подано численні скарги до органів влади, Національної ради проти дискримінації, судів та органів прокуратури у зв'язку із незабезпеченням державою належних умов для її сина.</p> <p>Суд у червні 2016 року постановив рішення, яким зобов'язав органи</p>

	<p>влади вжити заходів для забезпечення доступу на освіту першому заявникові, включаючи адаптацію шкільного розкладу, впровадження безпечного оточення та надання допомоги персональним помічником.</p> <p>Друга заявниця ініціювала виконавче провадження щодо надання персонального помічника; суди встановили, що органами влади не було забезпечено надання персонального помічника.</p> <p>В січні 2018 року районний суд постановив рішення про сплату 200 румунських леїв за кожен день невиконання рішення суду в цій частині.</p>
Констатоване порушення (стаття):	<p>Відсутність порушення статті 8 Конвенції (право на повагу до приватного і сімейного життя) у поєднанні зі статтею 14 Конвенції (заборона дискримінації).</p> <p>Відсутність порушення статті 2 Першого протоколу до Конвенції (право на освіту) у поєднанні зі статтею 14 Конвенції.</p>
Дата прийняття:	25/06/2019
Дата набуття статусу остаточного:	25/06/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF S.S. AND OTHERS v. RUSSIA <i>(Applications nos. 2236/16 and 3 others)</i>
Зміст:	<p>У різні дати заявникам було пред'явлено обвинувачення в країнах їх приналежності у вчиненні злочинів з релігійних і політичних мотивів; рішення про досудове тримання під вартою заявників було постановлено за їх відсутності, а відповідні ордери про оголошення їх у міжнародний розшук були видані органами влади.</p> <p>Надалі органи влади Росії прийняли остаточне рішення про екстрадицію або видворення заявників, незважаючи на їх постійні заяви про те, що існує ризик застосування катувань до них та жорстокого поводження.</p>
Констатоване порушення (стаття):	<p>Суд констатував, що мало б місце порушення статті 3 Конвенції (заборона катування) у разі видворення заявників до країни їх приналежності.</p> <p>Порушення статті 5 Конвенції (право на свободу та особисту недоторканність) у справах «Z.K. проти Росії» та «S.S. проти Росії».</p>
Дата прийняття:	25/06/2019
Дата набуття статусу	25/06/2019 (Комітет)

остаточного:	
Назва:	<p>CASE OF BĂDOIU v. ROMANIA (Application nos.5365/16)</p>
Зміст:	<p>8 листопада 2010 року близько 23 год. машина поліції зупинилася поряд з групою осіб, включаючи заявника; троє працівників поліції ініціювали перевірку особистих даних цієї групи людей. Версії уряду та заявників мають розбіжності щодо обставин подій.</p> <p>Заявник скаржився на працівників поліції, які, за його твердженням, побили його.</p> <p>6 грудня 2010 року працівники поліції вказали, що заявник відмовився надати документи, що посвідчують особу; він погодився сісти до поліцейського автомобіля для його доставлення до відділу, але під час поїздки та після прибуття поліція була вимушена застосувати силу до заявника, щоб взяти його під контроль і надягнути кайданки. Після перевірки даних про його особу, заявника було звинувачено у вчиненні дрібного хуліганства та звільнено.</p> <p>Два експертних висновки, надані Інститутом судової медицини, підтвердили висновки первинної судово-медичної експертизи від 12 листопада 2010 року, згідно з якою тілесні ушкодження заявника мали лікуватись протягом восьми – дев'яти днів, і були спричинені ударами твердих предметів.</p> <p>5 вересня 2012 року органи прокуратури допитали працівників поліції. Вони надали іншу версію подій, яка відрізнялася, зокрема, таким: 1) працівники поліції стверджували, що до заявника було застосовано силу та кайданки у зв'язку з його супротивом під час перевірки документів, що посвідчують особу.</p> <p>Окрім іншого, заявляли, що у відділі поліції заявник декілька разів падав і навмисно ударявся об металеві ґрати клітки.</p> <p>22 січня 2014 року органи прокуратури відхилили скаргу заявника, посилаючись на законність та пропорційність/правомірність застосовної до нього сили, зокрема, враховуючи акти самоушкодження.</p> <p>Заявник оскаржив відмову прокуратури в розслідуванні до суду; суд, за наслідками розгляду скарги, відновив розслідування, вважаючи, що воно не відповідає вимогам статті 3 Конвенції.</p> <p>Справу було передано до військової прокуратури, оскільки один із трьох працівників поліції мав статус військового.</p> <p>Військовий прокурор знову допитав осіб, які мали стосунок до розслідування. 30 квітня 2015 року військовий прокурор відхилив скаргу з аналогічних підстав, що й раніше.</p> <p>Заявник подав до суду скаргу, в якій стверджував, що троє працівників поліції надали неправдиві свідчення та втрутились у процес</p>

	розслідування його скарг. Судом була відхилена його скарга.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 3 Конвенції (заборона катування) у процесуальному аспекті.
Дата прийняття:	25/06/2019
Дата набуття статусу остаточного:	25/09/2019 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.
Назва:	CASE OF BEINAROVIC AND OTHERS v. LITHUANIA (Applications nos. 70520/10 and 2 others) Щодо справедливої сатисфакції.
Зміст:	Справа стосувалася питання справедливої сатисфакції у зв'язку з анулюванням права власності на землю, вкриту лісами національного значення. У <u>рішенні по суті</u> від 12 червня 2018 року Суд установив порушення статті 1 Першого протоколу до Конвенції щодо трьох заявників.
Констатоване порушення (стаття):	Суд постановив виключити зі свого списку справ заяву № 70520/10 щодо компенсації першому та другому заявникам. Третьому заявникові було присуджено 1500 євро матеріальної шкоди.
Дата прийняття:	25/06/2019
Дата набуття статусу остаточного:	25/06/2019 (Велика Палата)
Назва:	CASE OF NICOLAE VIRGILIU TĂNASE v. ROMANIA (Application no. 41720/13)
Зміст:	3 грудня 2004 року заявник, який на час подій обіймав посаду судді, потрапив у дорожньо-транспортну пригоду. Він, окрім іншого, стверджував, що інший водій на своєму автомобілі вдарився в задню частину його автомобіля, внаслідок чого заявник врізався у припарковану військову вантажівку. Заявник отримав серйозні ушкодження та переломи; переніс декілька операцій; тривалий час перебував у лікарні. Відповідно експертним висновкам, складеним у 2005 та 2007 роках, ДТП загрожувало життю заявника та спричинило посттравматичний стресовий розлад. Відразу ж після ДТП поліція порушила кримінальне провадження. Було зібрано докази, включно з вимірами та фотознімками місця події та зразками крові трьох водіїв; також було отримано свідчення водіїв

	<p>і пасажирів.</p> <p>Заявник був залучений до кримінального провадження як цивільний учасник у червні 2005 року. Провадження тривало кілька років. Слідчими висувалося декілька версій щодо винуватця ДТП. Експертам також ставили питання про те, чи автомобіль заявника врізався у вантажівку внаслідок удару автомобіля за ним, чи він спочатку вдарився у вантажівку, а потім в його автомобіль врізався автомобіль, що їхав позаду.</p> <p>Впродовж усього провадження заявник неодноразово заявляв відводи слідчим та суддям, а також клопотав про проведення додаткових експертиз і надання висновків.</p> <p>Зрештою, проти заявника не було порушено кримінальних проваджень. Органи влади дійсно розглядали версію, що заявник частково винний у ДТП, окрім того, аналіз зразка його крові засвідчив вміст алкоголю. Проте розслідуванням ця версія повністю розглянута не була.</p> <p>Надалі кримінальне провадження щодо водіїв двох інших автомобілів було припинено. Суди встановили, що вантажівка була припаркована згідно з вимогами до закону, а тому складу правопорушення немає.</p> <p>Встановити, чи удар автомобіля, що їхав за автомобілем заявника, чи удар автомобіля заявника у військову вантажівку, чи поєднання цих зіткнень спричинили травми заявника, виявилось неможливим.</p> <p>У будь-якому разі строк позовної давності минув у червні 2012 року. Апеляція заявника на таке рішення була відхилена, як і конституційна скарга, подана у 2013 році.</p>
<p>Констатоване порушення (стаття):</p>	<p>Відсутність порушення статті 2 Конвенції (право на життя).</p> <p>Відсутність порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (доступ до правосуддя).</p> <p>Відсутність порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на розгляд справи упродовж розумного строку).</p>
<p>Дата прийняття:</p>	<p>27/06/2019</p>
<p>Дата набуття статусу остаточного:</p>	<p>27/09/2019 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.</p>
<p>Назва:</p>	<p>CASE OF COSMOS MARITIME TRADING AND SHIPPING AGENCY v. UKRAINE (Application no. 53427/09)</p>
<p>Зміст:</p>	<p>Компанія-заявник є юридичною особою, зареєстрованою згідно з вимогами закону Туреччини у м. Стамбул.</p> <p>Справа стосувалася спроб компанії домогтися включення своїх позовів до реєстру вимог кредиторів у процедурах банкрутства української державної судноплавної компанії «Blasko». Ця компанія</p>

	<p>була однією з найбільших судноплавних компаній світу до кінця 1980-х років, доки її не спіткали фінансові та юридичні труднощі.</p> <p>У 2003 році компанія-заявник звернулася до українських господарських судів із заявою про визнання заборгованості Blasco перед заявником в розмірі близько двох мільйонів доларів за послуги, надані їй суднам. Зазначені вимоги були визнані у 2012 році.</p> <p>Зрештою, це рішення суд апеляційної інстанції скасував у 2013 році. Суд встановив, що компанія-заявник та інші фрахтувальники пред'явили необґрунтовані претензії до Blasco за стягнення експлуатаційних витрат за використання суден, оскільки такі витрати фактично входили до сфери їх відповідальності.</p> <p>В апеляційних скаргах на попереднє рішення суду компанія-заявник висловлювала свої доводи з приводу того, що суди не відіграють активної ролі в захисті інтересів кредиторів. Компанія-заявник стверджувала, що це, ймовірно, пояснювалося тим, що господарський та апеляційний суди розташовувалися в будівлі в м. Одеса, яка була передана їм компанією Blasco у розпорядження у 2005 році, в період провадження про банкрутство Blasco. Відхиляючи ці аргументи, викладені також і в заяві про відвід, суддя у 2013 році зазначила в рішенні, що справу їй було передано у 2011 році, на багато років пізніше, ніж була передана будівля судам.</p> <p>Розглянувши справу, ЄСПЛ констатував порушення принципу неупередженості судом, що розглядав справу про визнання боргу судноплавної компанії перед компанією-заявником, адже незадовго до порушення справи про банкрутство було розпочато процес передачі будівлі судноплавною компанією у відання суду; цей процес було завершено, коли провадження про банкрутство судноплавної компанії вже було відкрито в цьому ж суді.</p> <p>Реакція суду на зауваження про його упередженість лише в одному рішенні судді, яка полягала в аргументі, що суддя особисто не мала відношення до передачі, а справу їй було передано пізніше, не може бути достатнім аргументом.</p> <p>ЄСПЛ нагадав, що в розумінні пункту 1 статті 6 Конвенції національний суд має обов'язок перевірити, чи є він «неупередженим судом» в розумінні зазначеного положення, якщо сторони заявляють про недотримання цього принципу. Проте в цій справі ні господарський, ні апеляційний суди не перевірили доводів щодо упередженості суду, що могло б виправити ситуацію.</p>
<p>Констатоване порушення (стаття):</p>	<p>Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд) щодо вимоги неупередженості.</p> <p>Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції щодо надмірної тривалості судового розгляду.</p>

Дата прийняття:	27/06/2019
Дата набуття статусу остаточного:	27/09/2019 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.
Назва:	CASE OF SVIT ROZVAG, TOV AND OTHERS v. UKRAINE <i>(Applications nos. 13290/11 and 2 others)</i>
Зміст:	<p>Справа стосувалася заборони азартних ігор, запровадженої у 2009 році в дію на території України, та подальшого анулювання раніше виданих довгострокових ліцензій на ведення грального бізнесу, внаслідок чого мало місце порушення права мирно володіти майном.</p> <p>Заявниками були громадянка України С. та дві українські компанії: ТОВ «Світ Розваг» (із місцезнаходженням у м. Харків) і ПП «Ігро-Бет» (із місцезнаходженням у м. Львів).</p> <p>Перші двоє заявників здійснювали керівництво гральним бізнесом, а третій (ПП «Ігро-Бет») отримав ліцензію на ведення грального бізнесу незадовго до її заборони.</p> <p>У зв'язку із пожежею в гральному закладі у травні 2009 року в м. Дніпро, в результаті чого загинуло дев'ять осіб та одинадцять отримали поранення, парламент прийняв законопроект, яким було повністю заборонено азартні ігри, а Міністерством фінансів було негайно зупинено дію всіх ліцензій на зайняття гральним бізнесом.</p> <p>Парламент скасував вето Президента на цей законопроект у червні 2009 року, і він одразу набрав чинності. Всі ліцензії на зайняття гральним бізнесом були анульовані відповідно до нового закону.</p> <p>Заявники подавали заяви до суду про стягнення компенсації, проте такі заяви були відхилені.</p> <p>Заявники стверджували, що у зв'язку із анулюванням їх ліцензій на ведення грального бізнесу вони не отримали належної компенсації.</p> <p>У цій справі ЄСПЛ нагадав, що втручання у право власності допустиме лише тоді, коли воно переслідує легітимну мету; окрім того, втручання у право власності має здійснюватися з дотриманням «справедливої рівноваги» між інтересами суспільства і дотриманням передбачених прав. Такий «справедливий баланс» не буде дотримано у разі, якщо зацікавлена особа нестиме надмірний тягар.</p> <p>Окрім іншого, ЄСПЛ звернув увагу на те, що ним не розглядається питання доцільності дозволу або заборони азартних ігор як загалом, так і в Україні зокрема. Те, що розглядає ЄСПЛ у цій справі – конкретні норми законодавства, які були застосовними до заявників, і те, як вони були реалізовані. Врахувавши факт того, що заявники не порушували норм законодавства, а теоретичний строк перехідного періоду</p>

	становив усього 40 днів з моменту прийняття законодавчих змін про заборону грального бізнесу до набрання ним чинності, що було необґрунтовано мало, а також факт відсутності права заявників на компенсацію у зв'язку з анулюванням їх ліцензій, ЄСПЛ констатував порушення статті 1 Першого протоколу до Конвенції.
Констатоване порушення (стаття):	Відсутність порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд) щодо скарг ТОВ «Світ Розваг» і заявниці С. Порушення статті 1 Першого протоколу до Конвенції (право на мирне володіння майном) у зв'язку із зупиненням дії ліцензії заявниці С. Порушення статті 1 Першого протоколу до Конвенції щодо способу анулювання ліцензії заявників.
Дата прийняття:	27/06/2019
Дата набуття статусу остаточного:	27/06/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF KHASANOV AND OTHERS v. RUSSIA <i>(Applications nos. 28634/11 and 5 others - see appended list)</i>
Зміст:	Заявники стверджували, що їх незаконно засудили за вчинення злочинів у сфері обігу наркотичних речовин, оскільки вони були підбурені до вчинення злочинів представниками правоохоронних органів; заявляли, що клопотання про затримання не було належним чином розглянуто в ході судового розгляду.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд).
Дата прийняття:	27/06/2019
Дата набуття статусу остаточного:	27/06/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF MILOSAVLJEVIĆ v. SERBIA <i>(Application no. 18353/12)</i>
Зміст:	Заявник скаржився, що тривалість адміністративного провадження не відповідала вимозі розумного строку.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд).

Дата прийняття:	27/06/2019
Дата набуття статусу остаточного:	27/06/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF GOGUADZE v. GEORGIA <i>(Application no. 40009/12)</i>
Зміст:	Заявник скаржився на жорстоке поводження під час його затримання та непроведення ефективного розслідування його скарг щодо порушення статті 3 Конвенції.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 3 Конвенції (заборона катування) в її матеріальному та процесуальному аспектах.
Дата прийняття:	27/06/2019
Дата набуття статусу остаточного:	27/06/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF VAJNAI AND OTHERS v. HUNGARY <i>(Application no. 36358/14 and 5 other cases - see appended list)</i>
Зміст:	Заявники скаржились на порушення їхнього права на свободу демонстрації символу тоталітаризму.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 10 Конвенції (право на свободу вираження поглядів).
Дата прийняття:	27/06/2019
Дата набуття статусу остаточного:	27/06/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF HODŽIĆ AND SIRČO v. BOSNIA AND HERZEGOVINA <i>(Applications nos. 34526/15 and 34530/15)</i>
Зміст:	Заявники скаржились на невиконання чи неповне виконання рішень національних судів.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд). Порушення статті 1 Першого протоколу до Конвенції (право на мирне володіння майном).

Дата прийняття:	27/06/2019
Дата набуття статусу остаточного:	27/06/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF SPOIALĂ AND OTHERS v. ROMANIA <i>(Application no. 10549/16 and 10 other applications - see appended list)</i>
Зміст:	Заявники скаржились на неналежні умови тримання їх під вартою.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 3 Конвенції (заборона катування).
Дата прийняття:	27/06/2019
Дата набуття статусу остаточного:	27/06/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF BALIĆ AND OTHERS v. BOSNIA AND HERZEGOVINA <i>(Application no. 44080/16 and 37 others - see appended list)</i>
Зміст:	Заявники скаржились на невиконання чи неповне виконання рішень національних судів.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд). Порушення статті 1 Першого протоколу до Конвенції (право на мирне володіння майном).
Дата прийняття:	27/06/2019
Дата набуття статусу остаточного:	27/06/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF KATIĆ AND OTHERS v. BOSNIA AND HERZEGOVINA <i>(Application no. 50972/16 and 37 others - see appended list)</i>
Зміст:	Заявники скаржились на невиконання чи неповне виконання рішень національних судів.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд). Порушення статті 1 Першого протоколу до Конвенції (право на мирне володіння майном).
Дата	27/06/2019

прийняття:	
Дата набуття статусу остаточного:	27/06/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF OROSZ AND SZÉKELY v. HUNGARY (Applications nos. 8208/17 and 54409/18)
Зміст:	Заявники скаржились на надмірну тривалість судових проваджень у їх цивільних справах. Перший заявник також скаржився на порушення статті 13 Конвенції.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд). Порушення статті 13 Конвенції (право на ефективний засіб юридичного захисту) щодо скарги першого заявника.
Дата прийняття:	27/06/2019
Дата набуття статусу остаточного:	27/06/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF BIBIK AND OTHERS v. RUSSIA (Applications nos. 10602/17 and 8 others - see appended list)
Зміст:	Заявники скаржились на надмірну тривалість їх досудового тримання під вартою. Інші заявники також скаржились на надмірну тривалість судового перегляду законності тримання під вартою.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення пункту 3 статті 5 Конвенції (право на свободу та особисту недоторканність) щодо надмірної тривалості досудового тримання під вартою заявників. Порушення пункту 4 статті 5 Конвенції.
Дата прийняття:	27/06/2019
Дата набуття статусу остаточного:	27/06/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF TSEBOYEV AND OTHERS v. RUSSIA (Applications nos. 32041/17 and 7 others - see appended list)
Зміст:	Заявники скаржились на надмірну тривалість їх досудового тримання під вартою.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення пункту 3 статті 5 Конвенції (право на свободу та особисту недоторканність) щодо надмірної тривалості досудового тримання під вартою заявників.

Дата прийняття:	27/06/2019
Дата набуття статусу остаточного:	27/06/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF SOLOPOVA v. UKRAINE <i>(Application no. 17278/18)</i>
Зміст:	Заявниця скаржилась на відсутність належної медичної допомоги під час ув'язнення.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 3 Конвенції (заборона катування) у зв'язку з неналежним наданням медичної допомоги під час ув'язнення.
Дата прийняття:	27/06/2019
Дата набуття статусу остаточного:	27/06/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF YERYOMINA AND OTHERS v. UKRAINE <i>(Applications nos. 30510/18 and 2 others - see appended list)</i>
Зміст:	Заявники скаржились на надмірну тривалість кримінального провадження та відсутність ефективного засобу юридичного захисту в цьому відношенні. Інша заявниця у справі також скаржилась на надмірну тривалість застосування підписки про невіїзд.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд). Порушення статті 13 Конвенції (право на ефективний засіб юридичного захисту). Порушення статті 2 Протоколу № 4 до Конвенції щодо заяви, поданої заявницею А.

Огляд рішень Європейського суду з прав людини. Рішення за період з 24.06.2019 по 27.06.2019 / Відпов. за вип.: О. Ю. Тарасенко, Д. П. Мордас, Р. Ш. Бабанли. – Київ, 2019. – Вип. 23. – 21 стор.

Застереження:

1. Огляд окремих судових рішень, зокрема й їх переклад, здійснюється працівниками департаменту аналітичної та правової роботи Верховного Суду, з використанням матеріалів, розміщених на веб-сайтах Європейського суду з прав людини:

<https://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=home>,

<https://hudoc.echr.coe.int>

2. Огляд рішень здійснюється з метою ознайомлення з їх коротким змістом. Для повного розуміння суті висловленої в судовому рішенні правової позиції необхідно ознайомитися з його повним текстом, розміщеним на веб-ресурсах Європейського суду з прав людини.

3. Інформація має суто допоміжний і довідковий характер та не має на меті висвітлити суть усієї проблематики, яка вирішується відповідними судовими рішеннями.

Стежте за нами онлайн

 fb.com/supremecourt.ua

 t.me/supremecourtua